

Samarbetsstrategi för
utvecklingssamarbetet med

Kambodja

januari 2012 – december 2013

REGERINGEN

Regeringsbeslut

III:1

2012-03-08

UF2012/16444/UD/ASO

Utrikesdepartementet

Styrelsen för internationellt
utvecklingssamarbete (Sida)
105 25 STOCKHOLM

Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Kambodja 2012-2013

2 bilagor

Ärendet

Regeringen beslutade den 8 maj 2008 en strategi för utvecklingssamarbetet med Kambodja för perioden 2008-2010 (UD2008/10263/ASO).

I regleringsbrevet för budgetåret 2011 avseende Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) (UF2010/75652/UD/PLAN m.fl.) förlängdes strategin för utvecklingssamarbetet med Kambodja att gälla till dess att beslut fattats av regeringen om ny strategi.

I enlighet med riktlinjerna för samarbetsstrategier har Utrikesdepartementet utarbetat förslag till en ny strategi för det svenska utvecklingssamarbetet med Kambodja att gälla för perioden 2012-2013.

Regeringens beslut

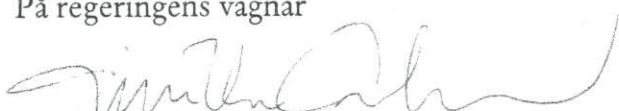
Regeringen beslutar att fastställa en strategi för utvecklingssamarbetet med Kambodja att gälla 2012-2013 i enlighet med *bilaga 1*. Strategin ska styra utvecklingssamarbetet med Kambodja under angiven tid.

Regeringen uppdrar åt Sida att i enlighet med strategin ansvara för genomförandet av utvecklingssamarbetet med Kambodja under perioden 2012-2013.

Regeringen bemyndigar Sida att ingå ett samarbetsavtal med Kambodja för perioden 2012-2013, under förutsättning att det i huvudsak överensstämmer med *bilaga 2*.

coll/oa

På regeringens vägnar

Gunilla Carlsson

Ingrid Widlund

Kopia till

UD-EU

UD-FMR

UD-MU

UD-PIK

UD-RS

UD-UP

UD-USTYR

Fi-BA

Ju-EMA

M-I

U-IS

Ambassaden Phnom Penh

Kopians överensstämmelse med
originalet intygas:

Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Kambodja 2012-2013

Sammanfattning

Denna strategi är styrande för Sveriges utvecklingssamarbete med Kambodja för perioden 2012-2013. Den grundar sig på Sveriges politik för global utveckling och politiken för internationellt utvecklingssamarbete samt analyser av fattigdomen i landet, resultat och erfarenheter från tidigare samarbete, övriga givares åtaganden och svenska komparativa fördelar.

Kambodja är ett av världens fattigaste länder och utvecklingsbehoven är stora. Den genomgående låga utbildningsnivån, bland de lägsta i världen, utgör ett av de största hindren för politisk och ekonomisk utveckling. År av inbördeskrig har resulterat i svaga politiska, ekonomiska och sociala institutioner och brister i samhällsstyrningen, liksom utbredd korruption. Demokratiseringsprocessen och utvecklingen mot en rättsstat som respekterar, skyddar och tillgodoser de mänskliga rättigheterna har i flera avseenden rört sig i negativ riktning under den senaste strategiperioden. Utvecklingen är på många sätt negativ på områden som rör civila och politiska rättigheter, särskilt vad gäller yttrande- och föreningsfriheten. Vissa framsteg görs vad gäller ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter.

Det övergripande målet för det svenska utvecklingssamarbetet med Kambodja är stärkta förutsättningar för en hållbar och demokratisk utveckling med ökad respekt för de mänskliga rättigheterna. Det svenska samarbetet ska koncentreras till tre samarbetsområden: (1) demokratisk utveckling och mänskliga rättigheter, (2) utbildning, samt (3) klimat. Jämställdhet och miljömässigt hållbar utveckling ska drivas som tematiska frågor. Kambodja omfattas av regeringens särskilda klimatsatsning.

Verksamheten inom samarbetsområdet demokratisk utveckling och mänskliga rättigheter ska särskilt fokusera på stärkt skydd för medborgerliga fri- och rättigheter samt utveckling och stärkande av demokratiska institutioner och procedurer. Medan det direkta stödet för mänskliga rättigheter ska öka kommer stödet till decentraliseringsreformen att minska och inriktas på att stärka medborgarnas insyn och deltagande. Utbildningsstödet ska öka och utvidgas till att omfatta hela sektorn, inklusive högre utbildning. Inom samarbetsområdet klimat ska stödet särskilt fokusera på kapacitetsutveckling för planering och genomförande av klimatanpassningsåtgärder både på nationell och på lokal nivå.

1. Övergripande mål och prioriteringar, mål och prioriteringar för biståndseffektivitet samt övergripande dialogfrågor

1.1 Övergripande mål och prioriteringar

Det övergripande målet för det svenska utvecklingssamarbetet med Kambodja är stärkta förutsättningar för en hållbar och demokratisk utveckling med ökad respekt för de mänskliga rättigheterna. Främjande av jämställdhet och kvinnors roll i utvecklingen ska säkerställas genom att Sverige genom dialog, integrering och uppföljning tillser att jämställdhet genomsyrar projekt och program inom samtliga samarbetsområden. Sverige ska också aktivt verka för att miljömässigt hållbar utveckling genomsyrar insatserna inom strategins samarbetsområden.

1.2 Mål och prioriteringar för biståndseffektivitet

Kambodja har etablerat en struktur för ökad biståndseffektivitet, både på nationell nivå och inom enskilda sektorer. Sverige ska fortsatt spela en aktiv roll i att utveckla ett effektivt bistånd i enlighet med internationella åtaganden.

Inom ramen för EU-samarbetet ska Sverige verka för ökad EU-samordning genom att under perioden föra en aktiv dialog med EU och dess medlemsstater kring utformningen av nästa EU-programstrategi (nuvarande strategi löper 2007-2013) och på vilket sätt Kommissionen och individuella medlemsstater kan komplettera varandras utvecklingsinsatser. Vidare ska beredskap finnas för att på lämpligt sätt

bidra till utarbetandet av förväntade initiativ inom ramen för gemensamma ramverk för resultatrapportering¹.

Målen för ökad biståndseffektivitet i samarbetet med Kambodja är:

- att Sverige har bidragit till ökad resultatorientering, givarsamordning och transparens inom strategins samarbetsområden i enlighet med åtaganden inom bl. a. *Busan Outcome Document*, samt
- att Sverige inom strategins samarbetsområden har bidragit till ökade möjligheter till ansvarsutkrävande.

Olika typer av resultatbaserade biståndsformer ska utvecklas där förutsättningar föreligger.

Sverige ska ta tillvara och förstärka synergier mellan olika aspekter av insatsportföljen. Insatser till stöd för stärkt resultatuppföljning inom ramen för samarbetspartnerns egna system ska särskilt stödjas, inklusive genom stöd till kapacitetsutveckling på detta område.

Om förutsättningar finns ska Sverige ta huvudansvar inom ett av strategins tre samarbetsområden och föra givargemensam dialog.

1.3 Övergripande dialogfrågor

Sveriges strategiska dialogfrågor ska vara demokratiskt inflytande och ansvarsutkrävande genom exempelvis demokratiska val respekt för mänskliga rättigheter, jämställdhet samt anti-korruption. Sverige ska i dialogen driva frågor om ökad biståndseffektivitet särskilt vad gäller ett ökat resultatfokus och ökad transparens.

¹ I enlighet med det nyligen publicerade meddelandet *Increasing the impact of EU Development policy: an Agenda for Change* samt åtaganden enligt *Busan Outcome Document* inklusive överenskommelsen inom *Results and Accountability Building Block*.

2. Samarbetsområden

Det svenska utvecklingsamarbetet med Kambodja ska under strategiperioden fokusera på följande samarbetsområden: (1) demokratisk utveckling och mänskliga rättigheter, (2) utbildning samt (3) klimat.

2.1 Demokratisk utveckling och mänskliga rättigheter

2.1.1. Respekt för mänskliga rättigheter och rättsstatsprinciperna samt stöd till demokratiseringens aktörer

Mål för området

- Ökad kunskap inom valda församlingar och offentlig förvaltning på central och lokal nivå om medborgerliga fri- och rättigheter och rättsstatens principer, samt stärkta institutionella mekanismer för att säkerställa deras efterlevnad.
- Förbättrad dialog och regelbundet samarbete mellan offentliga företrädare och aktörer i det civila samhället på både nationell och lokal nivå.

Inriktning

Samarbetet ska inriktas på att öka kapaciteten vad gäller mänskliga rättigheter och rättsstatsprinciperna inom offentlig förvaltning, inklusive ministerier, samt på att stödja ett civilsamhälle som bedriver normbaserat påverkansarbete för förstärkt demokratisering eller verkar för att öka allmänhetens förmåga till politiskt ansvarsutkrävande och ansvarstagande.

Den bilaterala dialogen om mänskliga rättigheter kommer att utgöra en integrerad del av Sveriges löpande dialog med Kambodja inom detta område. Exempel på frågor som Sverige prioriterar i dialogen är stärkt skydd för rättsstatsprinciperna samt för medborgerliga fri- och rättigheter överlag, med särskild tonvikt på yttrande- och föreningsfrihet och rätten för demokratiska politiska partier att verka på lika villkor. Möjligheten till kapacitetsstöd inom delar av rättssystemet som är av särskild vikt för att stärka fattiga människors rättigheter, eller till institutioner till skydd och främjande av de mänskliga rättigheterna, ska undersökas.

Möjligheterna att bidra till utvecklandet av fria och oberoende arenor för informationsspridning, nätverkande och ansvarsutkrävande genom stöd till aktörer som arbetar för att främja yttrandefrihet och rätten till information, inklusive mediefrihet, ska undersökas.

Samverkan med andra givare

Samverkan med övriga givare, bl. a. USA, Australien, Japan, FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter (OHCHR) och FN:s utvecklingsprogram (UNDP), ska vidareutvecklas.

2.1.2 Utveckling och stärkande av demokratiska institutioner och procedurer

Mål för området

- Stärkt demokratiskt inflytande och ansvarsutkrävande på lokal nivå genom en framgångsrik decentraliseringsprocess.
- Ökad transparens och effektivitet i den offentliga förvaltningen, med särskilt avseende på de finansiella styrsystemen.

Inriktning

För att uppnå målen ska Sverige ge ett fortsatt, men under strategiperioden avtagande, stöd till Kambodjas pågående decentraliseringsreform, stödja lokala civilsamhällesorganisationer och, om rätt förutsättningar föreligger, stödja andra förvaltningsreformer för att stärka transparens och effektivitet i offentlig förvaltning.

Stödet till decentraliseringsreformen ska inriktas på att stärka medborgarnas insyn och deltagande avseende prioriteringar, beslut om och uppföljning av delegerade utvecklingsresurser. Sverige ska därför vara särskilt pådrivande i frågor som rör transparens, möjligheter till lokalt ansvarsutkrävande, samt förstärkning av rättighetsperspektivets tillämpning. Stödet till decentraliseringsreformen ska länkas till stöd till det civila samhället på lokal nivå. Vidare ska kapacitetsutveckling på olika förvaltningsnivåer stödjas.

Sverige bör under strategiperioden ge fortsatt stöd till Kambodjas reform av de offentliga finansiella styrsystemen² och ge särskild uppmärksamhet till frågor om anti-korruption, transparens och

² Public Financial Management Reform Program (PFMRP)

lönesystem. Under förutsättning att Kambodjas regering presenterar en trovärdig plan för reformeringen av den offentliga administrationen³ bör ett stöd till denna undersökas. Båda reformerna är viktiga för att skapa förutsättningar för att bekämpa korruption och skapa en effektiv statsförvaltning.

Tillförlitlig statistik är grundläggande för god samhällsstyrning, demokratisk kontroll och ett jämställt samhälle. Förutsättningarna för ett fortsatt svenskt stöd till nationell kapacitetsutveckling för framtagande och tillämpning av högkvalitativ statistik ska därför undersökas.

Den nyligen antagna anti-korruptionslagen utgör ett viktigt steg för att bekämpa korruptionen i landet. Sverige bör under strategiperioden stödja relevanta initiativ inom ramen för lagens genomförande.

Samverkan med andra givare

Sverige har varit en stor givare inom decentraliseringsprogrammet i samverkan med EU och andra givare, däribland Tyskland, Världsbanken, FN och ADB. Världsbanken är ledande givare inom reformen av de offentliga finansiella styrsystemen. Vid ett svenskt bidrag bör Sverige samverka nära med andra givare, särskilt EU-delegationen och Världsbanken, och ta ansvar för dialog och uppföljning inom ett delområde.

2.2 Utbildning

Mål för samarbetsområdet

- Förbättrad kvalitet på, och tillgång till, undervisning och lärande inom samtliga utbildningsnivåer.
- Andelen barn som fullföljer den 9-åriga grundskolan har ökat till 54 procent år 2013 i enlighet med nationellt uppställda mål.

Inriktning

Tillgång till undervisning och högre utbildning är avgörande för unga människors möjlighet till utveckling och Kambodjas fattigdomsbekämpning på sikt. För att uppnå målen ska Sverige fortsatt

³ Public Administration Reform (PAR)

ge stöd till utbildningssektorn samt utvidga stödet till att omfatta hela sektorn, från primär- och sekundärskola till högre utbildning där få andra givare är aktiva idag. Inom ramen för detta samarbetsområde kan förutsättningar för insatser till stöd för samverkan och utbyte mellan utbildningssystemet och näringslivet undersökas i syfte att stärka ungdomars förutsättningar för sysselsättning.

Kambodjas nationella mål för utbildningssektorn är jämlik tillgång till utbildning, höjd kvalitet på undervisning, samt institutionell kapacitetsutveckling på nationell och lokal nivå. Andelen barn som fullföljer den 9-åriga grundskolan var 44 procent år 2010. Målet för Kambodjas regering är att andelen ska öka med 10 procent till 2013.

Rättighetsperspektivet, inklusive jämlik tillgång till utbildning och eftersatta barns tillgång till utbildning, ska prioriteras i samarbetet. Förutsättningar att integrera utbildning rörande mänskliga rättigheter och hållbar utveckling inom stödet till utbildningssektorn ska undersökas.

Mot bakgrund av landets stora behov inom högre utbildning och forskning bör förutsättningarna för att inleda ett forskningssamarbete med Kambodja undersökas under strategiperioden.

Samverkan med andra givare

Sverige har sedan länge ett aktivt engagemang i utbildningssektorn i Kambodja. Under strategiperioden ska samarbetet med regeringen och andra givare, som i hög utsträckning utgörs av EU och multilaterala organisationer såsom FN:s barnrättsorganisation (UNICEF) och Världsbanken, vidareutvecklas.

2.3. Klimat

Mål för samarbetsområdet

- Ökad nationell kapacitet att koordinera och genomföra klimatanpassningsåtgärder

Inriktning

Kambodja bedöms som särskilt sårbart för klimatförändringarnas effekter. Anpassningskapaciteten är i alla delar av samhället mycket låg. Under strategiperioden väntas Kambodjas regering få tillgång till

omfattande finansiellt stöd för klimatanpassning. För att bidra till en effektiv hantering av de finansiella medlen ska Sverige stödja kapacitetsutveckling för planering, koordinering och genomförande av klimatanpassningsåtgärder både på nationell och på lokal nivå. Stöd ska även ges för att stärka civilsamhällets kapacitet till åtgärder för klimatanpassning och säkerställa ökad samverkan mellan civilsamhället och regeringen inom klimatområdet.

3. Belopp

Beloppet ska uppgå till ca 400 miljoner kronor under strategiperioden.

4. Riskhantering

Två typer av risker kan identifieras i Kambodja: politiska och finansiella. Dessa är nära sammankopplade och ska i utvecklingssamarbetet hanteras på ett samordnat sätt genom löpande uppföljning, stöd till kapacitetsutveckling när så bedöms relevant, samt flexibilitet att anpassa procedurer i linje med principerna för biståndseffektivitet. Sida bör föra dialog med samarbetspartners angående vikten av noggrann utformning, genomförande och resultatuppföljning av insatser så att risker kan identifieras och hanteras.

Till de politiska riskerna hör en ökad maktkoncentration med risk för ett begränsat utrymme för politiska alternativ, begränsningar i fri opinionsbildning, ytterligare försvagad respekt för mänskliga rättigheter och rättstatsprinciperna, samt ökad korrruption. Riskerna för försämringar avseende demokrati och mänskliga rättigheter kommer löpande hanteras genom enskild och givargemensam dialog samt genom insatser inom målområdet. Decentraliseringsreformen ska särskilt bevakas och politiska risker motverkas genom att fokusera på stärkt medborgerlig insyn och deltagande.

Korrruptionen är utbredd i Kambodja och utgör den främsta finansiella risken för utvecklingssamarbetet, liksom för landets utveckling i stort. Korrptionsbekämpning ska bedrivas inom samtliga svenska insatser. Alla insatsbedömningar i samarbetet ska vägledas av noggrann riskidentifiering och riskhantering för att uppnå uppsatta mål och beivra korrruption. Stöd bör ges till strategiskt korrptionsförebyggande arbete inom respektive samarbetsområde.

5. Samstämmighet

Sveriges relationer till Kambodja domineras av utvecklingssamarbetet. I syfte att öka de svenska möjligheterna till dialog generellt och i utvecklingssamarbetet specifikt uppgraderade Sverige under 2010 sektionskontoret i Phnom Penh till ambassad.

Sedan 2009 har Sverige en bilateral dialog om mänskliga rättigheter med Kambodja. Samarbetet mellan EU och ASEAN, och inom ramen för ASEM, utgör andra viktiga fora för dialog vad gäller exempelvis demokrati och mänskliga rättigheter.

Handelsrelationerna med Kambodja är idag begränsade men ett växande intresse finns hos svenska företag att etablera verksamhet i landet. Ökad kommersiell aktivitet kan bidra till att skapa arbetstillfällen och främja företagens sociala ansvar.

6. Överväganden angående strategins inriktning

Fattigdomen har minskat betydligt under det gångna decenniet, men Kambodja är fortsatt ett av världens fattigaste länder och utvecklingsbehoven är stora.

Kambodja har stora brister i sin samhällsstyrning och utvecklingen mot demokrati och mänskliga rättigheter har i flera avseenden rört sig i negativ riktning under den senaste strategiperioden, särskild vad gäller de civila och politiska rättigheterna. En ökad maktkoncentration, brister i respekten för mötes- och yttrandefrihet och begränsningar i utrymmet för det civila samhället försvårar en fortsatt demokratisk utveckling. Mot bakgrund av denna utveckling, och i förhållande till föregående strategiperiod, bör ökad prioritet ges åt att stärka respekten för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsstatens principer. Särskilt prioriterat är att bidra till att stärka kapaciteten hos offentliga institutioner och civilsamhälle i frågor som rör mänskliga rättigheter och värnet av rättsstatens principerna. Hittillsvarande stöd har bidragit till ett stärkt civilsamhälle, men för att detta ska leda till konkreta förbättringar behöver också dialog och samverkan mellan stat och civilsamhälle stärkas.

Den genomgående låga utbildningsnivån utgör ett av de största hindren för politisk och ekonomisk utveckling och ökad prioritet ska ges även till detta område. Antalet barn som börjar i skolan har ökat men många fullföljer inte skolgången och endast några få procent fortsätter upp till högskolenivå där kvaliteten på utbildningen ofta är mycket bristfällig. Utbildningssektorn är beroende av fortsatt givarstöd, särskilt inom högre utbildning där få givare är aktiva idag. Sverige utgör en av de största givarna inom sektorn och åtnjuter stort förtroende och respekt genom sitt långvariga engagemang, vilket i sin tur erbjuder goda möjligheter till dialog med det kambodjanska utbildningsväsendet, inte minst i frågor som rör respekt för de mänskliga rättigheterna och motverkande av korruption.

Sverige har sedan år 1996 gett ett betydande stöd till Kambodjas pågående decentraliseringsreform. Flera studier pekar på att denna reform har ökat det lokala politiska deltagandet och gjort institutionerna mer ansvariga inför medborgarna. Samtidigt finns en reell risk att reformen kan hämma en ökad politisk pluralism. Det svenska stödet ska minska under strategiperioden.

Kambodja är särskilt sårbart för klimatförändringarnas effekter och rankades nyligen som ett av de 10 länder som löper störst risk för dess effekter. Dessutom är anpassningskapaciteten mycket låg, både på nationell och på lokal nivå. Landet omfattas av Sveriges särskilda klimatsatsning inom biståndet och stöd ges bl.a. för kapacitetsutveckling inom den offentliga förvaltningen.

Mot bakgrund av pågående översyn av Sveriges övergripande resultatstyrning inom utvecklingsarbetet begränsas strategiperioden till två år. Sverige avser emellertid ha ett långsiktigt engagemang i Kambodja och den ämnesmässiga inriktning som anges för denna strategi förutses bestå under längre tid. Inför beslut om den framtida inriktningen avser Sverige noga följa utvecklingen vad gäller demokratisk utveckling och respekt för mänskliga rättigheter.

7. Uppföljning

Resultaten från den verksamhet Sverige stödjer genom föreliggande strategi ska följas upp regelbundet och redovisas i den årliga strategirapporten. Resultaten ska ställas i relation till förväntade resultat

och målen för samarbetsområden och biståndseffektivitet i strategin. Erfarenheterna och eventuella problem med genomförande av strategin ska redovisas och analyseras. Resultaten av en insats ska påverka beslut om dess fortsatta inriktning.

För att öka insyn och transparens ska information om verksamheten inom ramen för strategin, inklusive resultatet av insatserna, göras aktivt tillgänglig och sökbar för allmänheten.

REGERINGSKANSLIET

Utrikesdepartementet

103 39 Stockholm

Tel: 08-405 1000, Fax: 08-723 11 76, webb: www.ud.se
Omslag: UD-PIK-INFO, tryck: Elanders Grafisk service, 2012
Artikelnummer: UD 12.021